

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 13. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

Az idén 15 ezer diák utazhat a határon túlra

Az idén 435 millió forint pályázati pénzből várhatóan 400 általános és középiskola 15 ezer diákja vehet részt a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által finanszírozott Határtalanul! elnevezésű program tanulmányi kirándulásain – közölte Csete Örs programigazgató egy nyíregyházi sajtótájékoztatón. A hetedik és nyolcadikos általános iskolás, valamint a gimnáziumi, illetve szakközépiskolai tanulók hat ország – Horvátország, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia és Ukrajna – magyarok lakta településeit kereshetik fel, ismerhetik meg az ottani nevezetességeket, és kapcsolatot alakíthatnak ki a társoktatási intézményekkel. Csete Örs hangsúlyozta: a Határtalanul! program a nemzeti összetartozás gondolatának gyakorlati megvalósítását szolgálja. Az összekapaszkodás, az emberi kapcsolatok erősítése a remények szerint előre viszi majd a Kárpát-medencei térség fejlődését – tette hozzá. A programigazgató hangsúlyozta, a gimnáziumok és a szakközépiskolák együttműködésének keretében az említett hat szomszédos ország érintett oktatási intézményeinek tanulói is ellátogatnak Magyarországra.

Megjelentek a BGA oktatási-nevelési pályázatai

Megjelentek a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt oktatás-nevelési pályázatai, amelyekre a kérelmeket április 30-ig várják a határon túli lebonyolító szervezetek. A Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkárság közleménye szerint a Szülőföldön magyarul pályázati felhívások keretében a szülőföldön folyó magyar nyelvű oktatás és nevelés támogatásával kívánják elősegíteni a Kárpát-medencei magyarság nemzeti azonosságtudatának, anyanyelvi értékeinek megőrzését. A Szülőföldön magyarul program most meghirdetett pályázata a 2011–2012-es tanévre vonatkozik. A pályázat keretében diákonként 20 ezer forintnak megfelelő nevelési és oktatási támogatást, 2400 forintnak megfelelő tankönyv- és taneszköz-támogatást, illetve 2800 forintnak megfelelő hallgatói támogatást lehet megpályázni. 2011-ben összesen 47 817 oktatási-nevelési, illetve hallgatói támogatásra nyújtottak be pályázatot. A támogatások közül csaknem 8 ezret óvodába járó gyermek után, több mint 30 ezret általános iskolás tanuló után, csaknem 9 ezret pedig középiskolai tanulmányokat folytató diákok után igényeltek. Hallgatói támogatást 191-en kértek.

Közelednek az önkormányzati választások

Vészesen közelednek az önkormányzati választások Romániában, a rivális erdélyi magyar szervezetek azonban egyelőre nem hajlanak az együttműködésre. A június 10-én sorra kerülő voksoláson az előző választásoktól eltérően egyszerű többséggel, egyetlen fordulóban választják meg a polgármestereket, ez pedig ott is esélyt teremt a magyar jelölt győzelmére, ahol eddig az adott város román többségű lakossága miatt ez nem volt lehetséges. Jó példa erre Marosvásárhely, ahol a város lakóinak csupán 44 százaléka

magyar, két román jelölt indulása esetén azonban egyetlen, közös magyar jelölt jó eséllyel indulna a városvezetői tisztségért. Bár az RMDSZ és az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) néhány hónappal ezelőtt megegyezett Dr. Vass Levente közös támogatásáról, jelenleg úgy tűnik, hogy mégis meghiúsul az összefogás. A pártok látszólag abban nem értenek egyet, hogy a koalíciót jogilag is bejegyezzék-e vagy csak – ahogy az RMDSZ szeretné – a plakátokon és a szóróanyagokon szerepeljen a két alakulat jelvénye, a szavazólapon nem, a háttérben azonban más lehet az összefogás hiányának oka. Az RMDSZ részéről nem hisznek benne, hogy Vass legyőzheti a város jelenlegi polgármesterét, Dorin Floreát, így viszont nem érdekük erősíteni az EMNP-t. A Néppárt részéről pedig – ha a helyi szervezet nem is – az országos vezetőség és Tókécs László, a párt védnöke úgy tűnik, hogy Vass helyett inkább Smaranda Enache emberjogi harcos indulását támogatná, mivel a magyar jelöltet inkább az RMDSZ emberének tartja. Akárhogyan is van, az új párt arculatára mindenképpen rá fogja nyomni bélyegét, ha az egy településen élő legnagyobb erdélyi magyar közösség számára nem állít saját jelöltet, hanem egy függetlenként induló, a román-magyar megbékélést zászlajára tűző, ám mégiscsak román nemzetiségű jelölt támogatására buzdítja híveit. A képletet bonyolítja, hogy a harmadik magyar alakulat, a Magyar Polgári Párt (MPP) saját jelölttel áll a vásárhelyi szavazópolgárok elé: a 2008-as parlamenti választásokon még az RMDSZ színeiben indult, a szervezetből utóbb kizárt Dr. Benedek Imrét indítaná a megmérettetésen, miközben előválasztások megtartását szorgalmazza, amelyen a marosvásárhelyiek kinyilváníthatnák, hogy melyik magyar jelölt a legnépszerűbb körükben. Eközben az RMDSZ belső felmérései alátámasztják: a magyar közösségre leselkedő legnagyobb veszély a passzivitás, Marosvásárhelyen a magyar szavazók részvételi hajlandósága 10 százalékkal alatta marad a román szavazókénak. Persze a három párt eddigi tevékenysége és a pozitív üzenetek hiánya miatt ez senki számára nem túl meglepő. Erdély más városaiban egyelőre csak az RMDSZ mutatta be jelöltjeit, Székelyföldön – ahol a rivális szervezetek közötti verseny nem járna azzal a veszéllyel, hogy román jelölt kerül ki győztesen a versengésből – a jelenleg hivatalban levő polgármesterek és tanácselnökök indulnak a választásokon: Hargita megyében Borboly Csaba, Kovászna megyében Tamás Sándor, Csíkszeredában Ráduly Róbert, Sepsiszentgyörgyön Antal Árpád. A jelöltek népszerűsége tulajdonképpen nem sok jóval kecsgetti az EMNP-t és az MPP-t, a két rivális politikai alakulat egyelőre azonban még saját jelöltjeit sem nevezte meg. Szatmárnémetiben az eddigi polgármester, az RMDSZ színeiben megválasztott Ilyés Gyula indul a tisztségért, aki a román többségű városban ezelőtt négy évvel számos román szavazatot is kapva tudott nyerni. Az EMNP-vel való együttműködésről itt sincs hír. Kolozsváron már szóba került az esetleges összefogás, itt azonban a polgármesteri tisztség elhódítására nincs esély, csupán az a kérdés, hogy hány tanácsost juttathatnak a magyar szervezetek a helyi tanácsba. A kérdés azonban itt is az, mint mindenhol máshol: mi a fontosabb jelenleg az erdélyi magyar politikai alakulatoknak, az, hogy minél erősebb helyi pozíciók szerezzenek, vagy az, hogy minél több saját szavazatot gyűjtsenek listáikra és jelöltjeikre. Hiszen az őszi parlamenti választások előtt egy-egy szervezet súlyát így lehet a leginkább demonstrálni, ezek alapján kezdődhetnek tárgyalások a parlamenti választásokon való együttműködésről.

Fico: változni fog az állampolgársági törvény

Robert Fico leendő szlovák kormányfő szerint Szlovákiában meg kell változtatni az állampolgárságról szóló törvényt, mivel nem szabad, hogy a más országok állampolgárságát megszerzők elveszítsék a szlovák állampolgárságukat. „Az állampolgárság felvételét viszont lakhelyhez kell kötnünk” – nyilatkozta a Smer-SD elnöke a pozsonyi Új Szónak. Egy ilyen kivétel megadása nem érintené azokat a magyar állampolgárságot szerzett szlovákiai magyarokat, akik éppen annak köszönhetően jutottak magyar állampolgársághoz, hogy a vonatkozó magyar törvény nem köti magyarországi lakhelyhez az állampolgárság megszerzését. Fico az állampolgársági törvényt kivéve nem látja értelmét, hogy más, nemzetiségi jellegű témával foglalkozzon. Robert Fico a lapinterjúban ismételten megerősítette: kormánya nem kíván változtatni a szlovákiai magyarok status quóján. Ennek részeként tekint arra is, hogy kormánya nem fogja szűkíteni azoknak a településeknek a listáját, melyekben a hivatalos ügyintézés során használható a kisebbség nyelve. „Ha a törvényben az van, hogy legalább 20 százaléknyi kisebbségi lakosnak kell élnie egy községben a kisebbségi jogok gyakorlásához, akkor gesztus részünkről, ha azt mondjuk, hogy ezzel nem fogunk törődni. Legitim lépés lenne részünkről ennek a listának az átírása, de minek kellene ezt megtennünk? Nem látok benne logikát” – mondta Fico. Arra a kérdésre, hogy miként reagálnának arra, ha a kisebbségi szervezetek módosításokat indítványoznának a hatályos szabályokban, Robert Fico azt válaszolta: ez attól függ, mit kérnének. A leendő szlovák kormányfő jelezte: feltételezi, hogy viszonylag hamar találkozni fog Orbán Viktor magyar kormányfővel.

A Jobbik az MRM-et támogatja a szerbiai választásokon

A Jobbik a Magyar Remény Mozgalom (MRM) támogatására kéri a vajdasági magyarokat a május 6-i szerbiai parlamenti és helyhatósági választásokon - jelentette be múlt hétfőn Vona Gábor. A Jobbik elnöke Budapesten tárgyalt László Bálinttal, az MRM elnökével. Az ellenzéki pártelnök szerint a két évvel ezelőtt megalakult MRM ugyanazt a küzdelmet folytatja, mint a Jobbik, és célja is ugyanaz: egy új magyar jövő alapjainak lefektetése. László Bálint a magyar érdekek megalkuvás nélküli képviselését nevezte pártja legfontosabb feladatának. Szavai szerint az MRM a jelenlegi belgrádi magyar képviselőknél sokkal keményebb és határozottabb szeretne lenni a magyarságot érintő ügyekben.

Bemutatta jelöltjeit a VMSZ

Bemutatta Szabadkán választási listáit és egyéni jelöltjeit a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ). A párt a „Vajdaságért – egy normális Szerbiában” című választási programja támogatására kéri a vajdasági magyarokat. A VMSZ köztársasági listáján 250, a tartományin 60 jelölt neve szerepel, előbbi lista első négy helyén a párt jelenlegi négy parlamenti képviselőjének, Pásztor Bálintnak, Varga Lászlónak, Kovács Elvirának és Fremond Árpádnak a neve szerepel. A tartományi VMSZ-es lista első néhány neve: Újhelyi Ákos szabadkai közigazdász, Pelt Ilona doroszlói elektrotechnikus, Takács Zoltán magyarkanizsai közigazdász, Juhász Attila magyarcsernyei agrármérnök, Ricz Emese péterrévei tanár. A vajdasági önkormányzatok közül 25 községben állít listát a Vajdasági Magyar Szövetség, a 26.-at pedig Belgrádban indítják. Szabadkán Maglai Jenő ügyvéd a listavezető, aki a párt polgármesterjelöltje is lesz egyben. Pásztor István pártelnök kifejtette: a választásokat követően minden szinten a jelenlegi koalíciós partnereikkel szeretnék folytatni a munkát, tehát a Demokrata Párttal és a köréje csoportosuló politikai erőkkal. Ez vonatkozik Szabadkára is, de Pásztor leszögezte: Sasa Vucinic jelenlegi polgármesterrel és munkatársaival, akik a VMSZ elnökének szavai szerint a városban elmérgesítették a helyzetet, nem lesz együttműködés. A listaállításhoz szükséges aláírások már megfelelő számban összegyűltek, de néhány településen még folytatják az akciót amiatt, hogy a választók érezzék: az ő aláírásuk is fontos a Vajdasági Magyar Szövetség számára. Egyébként nem egész négy nap alatt 11 ezer aláírás gyűlt össze. A tartományi listát kedden adják át Újvidéken a tartományi választási Bizottságban, a köztársaságit pedig szerdán Belgrádban.

Martonyi a határátlépési problémák megoldását ígéri

A határátlépési problémák megoldását ígerte a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetségnek (KMKSZ) írt válaszlevelében Martonyi János külügyminiszter. A KMKSZ korábban azért fordult a magyar diplomácia vezetőjéhez, mert az ukrán-magyar határon a közelmúltban a Magyarországra történő belépéskor a kárpátaljai magyar utazóktól a magyar hatóságok kérték a vízumigényléshez kiadott támogató nyilatkozat felmutatását, holott azt a vízumért folyamodóknak le kell adniuk a magyar konzulátuson. Levelében Martonyi János arról tájékoztatta a KMKSZ-t, hogy levelben fordult az ügyben illetékes Pintér Sándor belügyminiszterhez, kérve a határőrizeti szervek kifogásolt ellenőrzési eljárásának tisztázását. A külügyminiszter egyben biztosítja Kovács Miklóst, a KMKSZ elnökét, hogy a magyar kormány nemzetpolitikai prioritásai közé tartozik „a kárpátaljai magyarságnak a schengeni térségbe való beutazási feltételeinek lehető legnagyobb mértékű könnyítése”. „Ezért biztos vagyok abban, hogy belügyminiszter úrral közösen megfelelő megoldást tudunk találni az Ön által felvetett problémára, ami egyben hazánk schengeni tagságából eredő nemzetközi jogi kötelezettségeivel is összhangba hozható, és

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
STRATÉGIAI TERVEZŐ ÉS TÁJÉKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY

így a schengeni ellenőrzés során nem nyújt esetleg alapot ahhoz, hogy a beutazási könnyítések terén elért jelentős eredményeinket és további törekvéseinket bármi veszélyeztesse” – zárta sorait Martonyi János.

